

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 19 marca 2013 r.

Poz. 2618

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.65.2012 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 1 lutego 2013 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXV/636/2012 Rady Miejskiej w Bielsku - Białej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego i świadczone przez samorządowy zakład budżetowy - Miejski Zakład Komunikacyjny w Bielsku-Białej, w części określonej w § 5 ust. 2 (wraz z załącznikiem do uchwały), § 6 ust. 3, § 7, jako niezgodnej z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236 z późn.zm.) oraz w § 8, jako niezgodnej z art. 34a ust. 2 ustawy 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2012r., poz. 1173 ze zm.) i art. 2 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2011r. Nr 197, poz. 1172 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Bielsku - Białej ustaliła ceny za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego i świadczone przez samorządowy zakład budżetowy - Miejski Zakład Komunikacyjny w Bielsku-Białej.

Podstawę do podjęcia uchwały w powyższej materii stanowi przepis art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, zgodnie z którym organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

Ustawodawca, kształtując w przepisie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy upoważnienie rady do wydania przedmiotowej uchwały, precyzyjnie więc wskazał kwestie, które pozostawił regulacji organu jednostki samorządu terytorialnego. Rada gminy, w oparciu o ten przepis uprawniona jest do określenia jedynie:

- wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego, bądź
- sposobu ustalenia tych cen i opłat.

W związku z tym - wobec tak konkretnej delegacji ustawowej, nie pozostawiającej dowolności w kształtowaniu treści uchwały ponad treść wskazaną w tym przepisie, Rada - zobowiązana do ścisłego przestrzegania zakresu przyznanego jej upoważnienia - może wprowadzić tylko takie unormowania, które będą obejmować wskazaną powyżej materię.

Tymczasem przedmiotową uchwałą (§ 5 ust. 2) Rada Miejska ustaliła w rzeczywistości odrębną kategorię biletu socjalnego, stanowiącego pomoc materialną dla osób będących w trudnych warunkach materialnych, uzależniając jego przyznanie od kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W treści regulaminu, stanowiącego załącznik do

uchwały, Rada Miejska ustaliła tryb ubiegania się i przyznawania biletu socjalnego. Nie jest to zatem ulgowy bilet ogólnodostępny do zakupu w punktach sprzedaży, lecz stanowi on de facto pomoc rzeczową, o której mowa w cyt. wyżej ustawie o pomocy społecznej. Bilet ten przyznawany jest w drodze decyzji administracyjnej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego dla osób będących w trudnych warunkach materialnych.

Opisane powyżej przepisy uchwały nie dotyczą zatem ustalenia wysokości ceny biletu ulgowego, a kręgu osób uprawnionych do otrzymania świadczenia z pomocy społecznej, procedury jego przyznania, treści decyzji administracyjnej, czy utraty prawa do świadczenia. Podkreślić należy, że Rada nie jest uprawniona do ustalania tych kwestii także na podstawie innych przepisów prawa, jako że zastosowanie znajdują tu przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz Kodeksu postępowania administracyjnego.

Także zakwestionowane przepisy § 6 ust. 3 i § 7 uchwały nie mieszczą się, zdaniem organu nadzoru, w zakresie przyznanego Radzie upoważnienia. Pierwszy z nich bowiem reguluje kwestie zasad i sposobu przewozu komunikacją miejską psów i bagażu o wymiarach większych, niż wskazane w § 6 ust. 2 uchwały, drugi zaś zawiera wytyczne co do wzoru biletów obowiązujących na terenie sieci komunikacyjnej obsługiwanej przez autobusy MZK w Bielsku-Białej. Tym samym określenie tych zagadnień w uchwale ustalającej ceny za usługi komunalne stanowi przekroczenie zakresu ustawowego umocowania, a co za tym idzie pozostaje w sprzeczności art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że podstawą prawną do uregulowania materii określonej przepisem § 8 uchwały (dotyczącej opłat dodatkowych), jest - nie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, ale art. 34a ust. 2 ustawy 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2012r., poz. 1173 ze zm.). Zgodnie z jego treścią przepisy dotyczące:

- 1) sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych pobieranych w razie:
  - a) braku odpowiedniego dokumentu przewozu,
  - b) braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu,
  - c) niezapłacenia należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta albo naruszenia przepisów o ich przewozie,
  - d) spowodowania, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu,
- 2) sposobu ustalania wysokości przysługującej przewoźnikowi opłaty manipulacyjnej,
w odniesieniu do gminnego regularnego przewozu osób, określa rada gminy.

Należy jednakże podkreślić, że przepis art. 34a ust. 2 ustawy - Prawo przewozowe zawiera upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt II GSK 952/08, publikowany w bazie orzeczeń). Akt wydany bowiem na powyższej podstawie prawnej zawiera w swej treści normy noszące cechy generalności i abstrakcyjności, kształtujące sytuację prawną adresatów. Mają one bowiem określać sposób ustalenia wysokości opłat (w pewnym sensie o charakterze represyjnym) ponoszonych przez podmioty niewywiązujące się z danej umowy przewozu. Tym samym będą one znacząco wpływały na wysokość powstałego wobec Gminy zobowiązania tych podmiotów.

Skoro zatem materia określająca sposób ustalania wysokości opłat dodatkowych i opłat manipulacyjnych podlega regulacji jedynie w drodze aktu prawa miejscowego, to unormowanie jej - tak jak w przedmiotowym przypadku - w uchwale stanowiącej akt zwykły, będzie naruszać przepisy art. 34a ust. 2 ustawy - Prawo przewozowe i art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, a także przepisy art. 2 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2011r. Nr 197, poz. 1172 z późn. zm.), przewidujące obowiązek ogłoszenia aktów normatywnych w wojewódzkim dzienniku urzędowym i uzależniające od tego ogłoszenia uzyskanie przez nich mocy obowiązującej

Z uwagi na powyższe stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały we wskazanej części należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału
Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz

Otrzymują:

1. Rada Miasta Bielsko-Biała
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
2. aa.